2024/2277

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2277 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za bankarstvo za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za bankarstvo za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0111/2024),

A budući da je prema njegovim računima prihoda i rashoda ([1]) konačni proračun Europskog nadzornog tijela za bankarstvo („Nadzorno tijelo") za financijsku godinu 2022. iznosio 50 315 014 EUR; budući da se Nadzorno tijelo prvenstveno financira iz doprinosa Unije (18 685 999 EUR) i doprinosa nacionalnih nadzornih tijela država članica i promatrača (31 629 015 EUR);

B budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europskog nadzornog tijela za bankarstvo za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda") izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Nadzornog tijela pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. sa zadovoljstvom prima na znanje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 99,56 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za tu godinu, što je povećanje od 1,05 % u odnosu na 2021.; nadalje, napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje te godine iznosila 87,00 %, što je povećanje od 3,00 % u odnosu na 2021.;

Uspješnost

2. pozdravlja činjenicu da Nadzorno tijelo i dalje primjenjuje određene mjere kao ključne pokazatelje uspješnosti za procjenu svojih aktivnosti i rezultata u ostvarivanju ciljeva programa rada; primjećuje da je Nadzorno tijelo za 2022. utvrdilo pet vertikalnih prioriteta (npr. praćenje i ažuriranje bonitetnog okvira za nadzor i sanaciju, preispitivanje i jačanje okvira za testiranje otpornosti na stres na razini EU-a) i dva horizontalna prioriteta (osiguravanje alata za mjerenje i upravljanje rizicima povezanima s okolišem, socijalnim i upravljačkim rizicima te praćenje i ublažavanje učinka bolesti COVID-19) za svoj program rada; napominje da je Nadzorno tijelo 2022. izvršilo 95 % od otprilike 250 zadataka utvrđenih u njegovu programu rada, uključujući 15 % zadataka koji su se morali dodati radu tijekom godine; nadalje uviđa da je to poboljšanje u odnosu na prethodnu godinu;

3. svjestan je da je zbog neopravdane ruske agresije na Ukrajinu Nadzorno tijelo moralo razmotriti izazove i nesigurnosti koji proizlaze iz tog sukoba za područja u njegovoj nadležnosti te ih riješiti na odgovarajući način; pozdravlja činjenicu da se Nadzorno tijelo stoga u velikoj mjeri usredotočilo na procjenu rizika za banke i financijski sektor te je poduzelo mjere za praćenje tog sektora; nadalje napominje da se Nadzorno tijelo usredotočilo na napore koji doprinose primjeni i provedbi nametnutih sankcija na razini relevantnijoj za osobe pogođene tim sukobom; pozdravlja napore Nadzornog tijela u smislu izdavanja smjernica za olakšavanje pristupa financijskom sustavu;

([1]) SL C 73, 28.2.2023., str. 102.

4. primjećuje da su neki od važnih pokretača aktivnosti Nadzornog tijela 2022. bili doprinos oblikovanju zakonodavnih postupaka koji su doveli do donošenja Uredbe (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) i Direktive (EU) 2022/2556 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) (Uredba i Direktiva o digitalnoj operativnoj otpornosti) te Uredbe (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) (Uredba o tržištima kriptoimovine) kao odgovor na različite pozive na savjetovanje o digitalnim financijama i povezanim pitanjima; konstatira da je rad Nadzornog tijela također bio usmjeren na sprečavanje korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, nadalje napominje da su razvoj relevantnog okvira za okolišne, socijalne i upravljačke (ESG) rizike za banke te praćenje učinka bolesti COVID-19 na njihove bilance i dalje bili među prioritetima rada Nadzornog tijela; prima na znanje da je Nadzorno tijelo također ažuriralo svoj plan rada za razdoblje 2022. – 2023., u skladu s Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]);

Učinkovitost i ostvareno

5. pozdravlja činjenicu da u području javne nabave Nadzorno tijelo primjenjuje pristup pozivanja drugih agencija na sudjelovanje u njegovim otvorenim postupcima nabave, kad god postoji mogućnost interesa drugih agencija; prima na znanje da je Nadzorno tijelo 2022. bilo vodeća agencija u jednom međuinstitucijskom postupku nabave u kojem su sudjelovale Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) i Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA); također napominje da je Nadzorno tijelo sudjelovalo u mnogim međuinstitucijskim postupcima koje su vodile druge institucije, tijela, uredi ili agencije EU-a, posebno u onima koje je vodila Komisija: uviđa da su u 2022. godini 77 % od 96 okvirnih ugovora Nadzornog tijela na snazi dodijelile druge institucije, tijela, uredi ili agencije EU-a;

6. konstatira da je Zajednički odbor Nadzornog tijela, koji okuplja Nadzorno tijelo, EIOPA-u, ESMA-u, Komisiju i Europski odbor za sistemske rizike, ključan forum za raspravu o zajedničkim regulatornim pitanjima i dogovaranje zajedničkih inicijativa; podsjeća da zajedničke inicijative objedinjuju različite perspektive, smanjuju dupliciranje napora, poboljšavaju učenje i jačaju odnose među sudionicima;

7. pozdravlja činjenicu da Nadzorno tijelo opsežno surađuje i sudjeluje u inicijativama za dijeljenje resursa s raznim agencijama, kao što su na primjer zajedničke računovodstvene službe s ESMA-om, zajednički službenik za sigurnost s EIOPA-om, zajednički IT projekti, ulaganje u razvoj karijere i dijeljenje iskustava za pomoć drugim agencijama u dobivanju certifikata EMAS-a; nadalje naglašava horizontalne prednosti suradnje i prilagodbe najboljih praksi;

8. pohvaljuje činjenicu da je Nadzorno tijelo pokrenulo razne inicijative kao što su optimizacija procesa, upravljanje resursima, digitalizacija, poboljšanje suradnje i poticanje kulture stalnog poboljšanja; napominje da ključne strategije uključuju automatizaciju procesa (financijske transakcije bez papira, masovna plaćanja, alati za tijek rada), optimizaciju resursa, donošenje odluka na temelju podataka, tehnološku integraciju (usluge u oblaku, digitalizacija ljudskih resursa), suradnju putem međusektorskih timova i upravljanje projektima;

([2]) Uredba (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i o izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 909/2014 i (EU) 2016/1011 (SL L 333, 27.12.2022., str. 1.).

([3]) Direktiva (EU) 2022/2556 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni direktiva 2009/65/EZ, 2009/138/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU, 2014/65/EU, (EU) 2015/2366 i (EU) 2016/2341 u pogledu digitalne operativne otpornosti za financijski sektor (SL L 333, 27.12.2022., str. 153.).

([4]) Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoimovine i izmjeni uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40.).

([5]) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

9. ističe da je Nadzorno tijelo aktivan član mreže agencija EU-a i da se stalno razvija sinergija s drugim europskim nadzornim tijelima, kao što je zajednički popis uspješnih kandidata s kojega Nadzorno tijelo, ESMA i EIOPA mogu zapošljavati djelatnike;

Kadrovska politika

10. konstatira da je na dan 31. prosinca 2022. izvršeno 98,14 % plana radnih mjesta, tj. zaposleno je 159 privremenih djelatnika od njih ukupno 162 koji su odobreni u okviru proračuna Unije (isti broj odobrenih radnih mjesta kao i 2021.); napominje da je 2022. u Nadzornom tijelu osim toga bilo zaposleno 44 ugovornih djelatnika (od 50 odobrenih radnih mjesta) i 13 upućenih nacionalnih stručnjaka (od 19 odobrenih radnih mjesta + šest bez troškova);

11. primjećuje da je ukupna stopa fluktuacije osoblja 2022. iznosila 11,5 % (u odnosu na 12 % 2021.); prima na znanje da ukupna stopa fluktuacije uključuje istek ugovora upućenih nacionalnih stručnjaka čiji ugovori po svojoj prirodi traju kraće, dok je stopa fluktuacije za statutarno osoblje (privremeno osoblje i ugovorno osoblje) iznosila 9 % (neznatno više za ugovorno osoblje nego za privremeno osoblje); ističe da je Nadzorno tijelo od 2020. počelo obogaćivati svoj pristup upravljanju talentima daljnjim mjerama za osnaživanje osoblja i potporu dugoročnom angažmanu (robustan prijedlog vrijednosti za zaposlenike (tzv. „employee value proposition"), prilagođeni programi za razvoj karijere kao što je mentorstvo, inicijative za ravnotežu između poslovnog i privatnog života kao što je društveni klub itd.);

12. prima na znanje rodnu raspodjelu na višim i srednjim rukovodećim položajima Nadzornog tijela, gdje 16 od 29 radnih mjesta zauzimaju muškarci (55 %), i među cjelokupnim osobljem Nadzornog tijela, gdje 114 od 222 zaposlenika čine muškarci (51 %); podržava činjenicu da je Nadzorno tijelo usvojilo Povelju o raznolikosti i uključivanju mreža agencija EU-a; napominje da je Nadzorno tijelo član mreže međunarodnih organizacija „Choose Pariz Region" koje promiču raznoliko, uključivo i pravedno radno okruženje te osobama s invaliditetom pruža posebne prilagodbe u okviru postupka zapošljavanja;

13. svjestan je da je 2022. pokrenuta anketa o angažmanu osoblja koja je rezultirala stopom odaziva od 71 %; napominje da je ukupna pozitivna ocjena koja predstavlja angažman osoblja iznosila 65 %, što je za 1 % više nego u prethodnoj anketi iz 2019. (unatoč zahtjevnim vremenima pandemije bolesti COVID-19), te u usporedbi s međuagencijskom referentnom vrijednošću EU-a;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

14. pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo 2022. pojednostavnilo etički postupak, posebno uvođenjem elektroničkog sustava tijeka rada koji uključuje podrobniju i učinkovitiju procjenu obavijesti o mogućim sukobima interesa osoblja na odlasku i obavijesti o aktivnostima nakon prestanka radnog odnosa;

15. ističe da su u materijale Nadzornog tijela za osposobljavanje uključene i smjernice o zviždačima, koje obuhvaćaju smjernice za borbu protiv korupcije, s naglaskom na etičnosti i integritetu;

16. pozdravlja činjenicu da je Odbor nadzornih tijela 2022. donio izmjenu svojeg poslovnika, poslovnika Upravnog odbora i mandata stalnih odbora za sanaciju i sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma, prema kojoj članovi koji su prijavili sukob interesa ni u kojem slučaju ne smiju biti nazočni ni na samoj raspravi ni na glasovanju;

17. napominje da je nakon zaključenja istrage OLAF-a bez naznaka nepravilnosti u pogledu usklađenosti s relevantnim pravnim okvirom Nadzorno tijelo primilo preporuku za poduzimanje administrativnih mjera, posebno u vezi s ugovorima o radu višeg rukovodstva; primjećuje da je istragom otkriven nedostatak ugovornih odredbi povezanih s primanjem plaće za vrijeme otkaznog roka (tzv. „gardening leave") i/ili razdobljem mirovanja; ističe da je Nadzorno tijelo u veljači 2022. kao odgovor na to uvelo novi članak u ugovore za direktore, savjetnike i više položaje; napominje da je zbog ograničenja unutar pravnog okvira Pravilnika o osoblju Nadzorno tijelo obavijestilo OLAF da ne može nametnuti zahtjeve osoblju izvan tog okvira, kao što je pružanje naknade kada bivši član osoblja ne može obavljati profesionalnu djelatnost ili za to mora ispunjavati stroge uvjete;

18. pozdravlja činjenicu da Nadzorno tijelo objavljuje sve sastanke osoblja s vanjskim dionicima iz privatnog sektora u roku od dva tjedna nakon sastanka s predsjednikom (u skladu s člankom 49.a Uredbe (EU) br. 1093/2010) i to se na isti način primjenjuje na izvršnog direktora (budući da se člankom 52.a zahtijeva objavljivanje sastanaka izvršnog direktora, ali se ne navodi rok); napominje da se informacije o sastancima ostalog osoblja s dionicima iz privatnog sektora objavljuju svaka tri mjeseca;

19. skreće pozornost na zatvaranje jednog predmeta koji se odnosi na zviždače 2022. godine; napominje da su poduzete mjere uključivale stupanje u kontakt s nacionalnim nadležnim tijelom radi boljeg razumijevanja optužbi i mjera poduzetih na nacionalnoj razini, što je dovelo do zatvaranja predmeta, a da pritom Nadzorno tijelo nije trebalo poduzeti nikakve mjere;

20. podsjeća da se životopisi članova upravnih tijela i njihovih zamjenika te viših rukovoditelja i direktora objavljuju na internetskim stranicama Nadzornog tijela; napominje da ti životopisi sadržavaju informacije o njihovu radnom iskustvu i obrazovanju; nadalje napominje da kad je riječ o stručnjacima, Nadzorno tijelo objavljuje životopise članova Interesne skupine za bankarstvo;

Javna nabava

21. ističe da je prema navodima Revizorskog suda Nadzorno tijelo nastojalo nabaviti usluge s pomoću dvaju otvorenih natječaja, jednog za istraživanje tržišta za financijske usluge i drugog za savjetovanje o zaštiti podataka; konstatira da je u jednom natječaju došlo do preklapanja između kriterija za odabir i kriterija za dodjelu; ističe da je to preklapanje u suprotnosti s člankom 167. Financijske uredbe, u kojem je propisano da kriteriji za odabir moraju biti potpuno razdvojeni od kriterija za dodjelu; konstatira da se kriteriji za odabir upotrebljavaju za procjenu sposobnosti ponuditelja, a kriteriji za dodjelu upotrebljavaju se za procjenu cijene i kvalitete ponuda; sa žaljenjem napominje da je Nadzorno tijelo u obama slučajevima precijenilo najvišu vrijednost ugovora zbog nedostataka u istraživanju tržišnih cijena koje je provelo prije pokretanja natječaja;

22. uviđa da je, prema navodima Revizorskog suda, nedostatak u javnoj nabavi, prijavljen 2021., koji je utjecao na dva zasebna pregovaračka postupka ispravljen jer Nadzorno tijelo sada upotrebljava predloške Komisije, čime se njegovi postupci usklađuju s opažanjem Revizorskog suda;

23. ističe da je Revizorski sud od financijske godine 2020. svake godine iznio nova opažanja u vezi s javnom nabavom za četiri agencije, među ostalim za Nadzorno tijelo; podsjeća da je cilj pravila javne nabave omogućiti naručiteljima da po najpovoljnijoj cijeni osiguraju nabavu potrebne robe i usluga uz istodobno jamčenje pravednog natjecanja među ponuditeljima i poštovanje načela transparentnosti, proporcionalnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije; poziva Nadzorno tijelo da osigura potpunu usklađenost s primjenjivim pravilima o javnoj nabavi kako bi ostvarilo najveću moguću vrijednost za uloženi novac;

Unutarnja kontrola

24. podsjeća da je Nadzorno tijelo započelo suradnju s posebnim partnerom za upravljanje rizicima radi poboljšanja usklađenosti trenutačnog programa Nadzornog tijela za upravljanje rizicima s okvirom za upravljanje rizicima poduzeća Odbora sponzorskih organizacija (COSO) 2021., koja je nastavljena 2022.; napominje da Nadzorno tijelo, kako bi dodatno ojačalo unutarnje kontrole, planira integrirati svoj program za upravljanje rizicima s okvirom za upravljanje rizicima poduzeća Odbora sponzorskih organizacija (COSO), intenzivirati aktivnosti povezane s etikom i 2023. osigurati prilagođeno osposobljavanje o unutarnjim kontrolama u cilju očuvanja i poboljšanja učinkovitosti cjelokupnog sustava unutarnjih kontrola;

25. konstatira da su, prema navodima Revizorskog suda, nedostaci u unutarnjoj kontroli, prijavljeni 2021., koji su utjecali na postupke zapošljavanja ispravljeni jer je Nadzorno tijelo na odgovarajući način izmijenilo svoje postupke;

Ostale napomene

26. pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo 2022. nastavilo promicati svoj rad i rezultate putem širokog raspona komunikacijskih kanala kao što su korporativne internetske stranice, intervjui za medije i platforme društvenih medija; napominje da je Nadzorno tijelo također povećalo broj dinamičnih vizualizacija podataka u cilju predstavljanja velikih količina podataka na sveobuhvatniji i razumljiviji način te je objavilo 149 priopćenja za medije i vijesti, promicalo svoj rad u tisku i medijima, održalo 74 intervjua i brifinga s medijima te odgovorilo na 706 upita e-poštom;

27. pozdravlja činjenicu da je 2022. Nadzornom tijelu dodijeljen certifikat u okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) te da je ono uspješno ostvarilo svoje okolišne ciljeve za 2022. u području putovanja, energije, otpada, javne nabave i osnovne djelatnosti; ističe da ta postignuća uključuju smanjenje aktivnosti povezanih s putovanjima za najmanje 50 %, smanjenje potrošnje energije u zgradama od 10 %, obvezu recikliranja najmanje 70 % otpada i razmatranje utjecaja na okoliš u 100 % ugovora koje dodjeljuje Nadzorno tijelo;

28. pohvaljuje činjenicu da se Nadzorno tijelo obvezalo da će tijekom 2022. potrošnju energije smanjiti za 10 % (u odnosu na 2019.); ističe da je Nadzorno tijelo, kako bi ostvarilo tu ciljnu vrijednost, uvelo mjere kao što su promjena rasporeda grijanja i smanjenje namještenih temperatura na termostatima, potpuni prijelaz u opskrbi energijom na obnovljive izvore energije, dnevno praćenje brojila kako bi se procijenili rezultati poduzetih mjera i provođenje informativne kampanje među članovima osoblja o uštedi energije; primjećuje da je krajem 2022. (u odnosu na 2019.) ostvarena ušteda energije od 16,4 %;

29. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ([6]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.